

**Tom VIII A.
Prawo własności
przemysłowej.
Komentarz**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

WSTĘP

Z dużą przyjemnością oddajemy do Państwa rąk komentarz do ustawy – Prawo własności przemysłowej oraz wybranych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Stanowi on element nowej, istotnej serii wydawniczej, która jest wydawana przez Wydawnictwo C.H. Beck od 2017 r. – Komentarzy Prawa Prywatnego. Celem tej serii jest przedstawienie Czytelnikom najobszerniejszych, najdokładniejszych i najbardziej aktualnych komentarzy do kluczowych aktów prawnych z zakresu prawa prywatnego. Jednakże, mimo systemowego i kompleksowego charakteru komentarzy, prezentowana materia zostanie uporządkowana nie w sposób akademicki, przez poddanie analizie konkretnych instytucji prawnych, lecz w znacznie praktyczniejszy sposób – przez omówienie wszystkich istotnych kwestii zawsze w powiązaniu z konkretnym przepisem aktu prawnego, a więc w sposób właściwy dla tradycyjnych komentarzy. Dzięki temu seria zmierza do osiągnięcia synergii płynącej z połączenia właściwej dla praktyki prawa formy (komentarz) z właściwą dla nauki prawa treścią (systemowy charakter przeprowadzanych analiz). Komentarz ten jest na bieżąco aktualizowany i dostępny w Legalisie w module Komentarze online, działającym już od 2008 r.

Komentarz obejmuje przepisy zawarte w ustawie – Prawo własności przemysłowej, a także wybrane przepisy KPC (dotyczące postępowania odrębnego w sprawach z zakresu prawa własności intelektualnej oraz zasad reprezentacji w tym postępowaniu). Specyfika prawa własności przemysłowej spowodowała, że Autorzy przyjęli w tym komentarzu wyjątkowo szeroki zakres analizy. Nie ograniczyli się do prawa materialnego, lecz również poświęcili należytą uwagę aspektom proceduralnym, zarówno w odniesieniu do postępowań przed Urzędem Patentowym RP, jak i do postępowań cywilnych w sprawach własności intelektualnej. Znaczenie obowiązujących w tej materii unormowań unijnych sprawiło, że wiele uwag zawartych w komentarzu dotyczy bezpośrednio prawa europejskiego lub kwestii jego implementacji w prawie polskim, co wiąże się z powoływaniem i analizą istotnych orzeczeń TSUE. W komentarzu powoływane są także orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości i Sądu dotyczące przepisów zawartych w stosownych rozporządzeniach unijnych z zakresu prawa własności przemysłowej w przypadkach, w których powoływanie tego dorobku orzeczniczego posiada walor dla wykładni przepisów ustawy – Prawo własności przemysłowej.

Komentarz spośród innych komentarzy wyróżnia kilka cech.

Po pierwsze, kompleksowe podejście do analizowanych zagadnień. Wziąwszy pod uwagę, że dziedzina prawa własności jest w bardzo dużym stopniu przedmiotem dyrektyw harmonizujących przepisy państw członkowskich, koniecznym i naturalnym zabiegiem było bezpośrednie uwzględnianie w toku zawartego w Komentarzu wywodu odnośnych norm unijnych oraz ich wykładni dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Ponadto, doceniając umiędzynarodowienie standardów ochrony własności przemysłowej oraz intensyfikację globalizacji, w Komentarzu uwzględniono międzynarodowe tło normatywne problematyki ochrony własności przemysłowej. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom postępowań administracyjnych w sprawach własności przemysłowej, oddając głos w przypadku komentarzy do odnośnych przepisów dotyczących tej problematyki wybitnym specjalistom z Urzędu Patentowego RP. Uznając, że omówienia problemów, powstających na tle analizy poszczególnych przepisów, nie można ograniczyć do prawa materialnego, uwzględniono w Komentarzu problematykę obowiązujących od niedawna (tj. od 1.7.2020 r.) przepisów KPC dotyczących postępowania odrębnego w sprawach własności intelektualnej oraz zasad reprezentacji w tym postępowaniu, ze szczególnym ukierunkowaniem rozważań na problematykę własności przemysłowej. Dzięki temu Czytelnik-praktyk znajdzie w Komentarzu kompleksowe narzędzie pomagające mu rozwikłać konkretne zagadnienia powstające na tle jego sprawy.

Wstęp

Czytelnicy odnajdą w nim także rzadko spotykaną kompleksową analizę wykraczającą poza sztywne ramy podziałów prawa na dyscypliny, co znacznie wzbogaca perspektywę spojrzenia na konkretne instytucje prawne.

Po drugie, komentarz jest wyjątkowo obszernym opracowaniem – zdecydowanie najobszerniejszym komentarzem do analizowanych przepisów spośród dostępnych na polskim rynku wydawniczym. Autorzy przedstawili całość problematyki prawnej związanej ze stosowaniem w praktyce poszczególnych przepisów prawa własności przemysłowej oraz powstałe w związku z ich wykładnią wątpliwości. Oprócz wspomnianego już orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE, powołano także w bardzo bogatym zakresie orzecznictwo Sądu Najwyższego, sądów powszechnych oraz sądów administracyjnych, a także praktykę orzeczniczą Urzędu Patentowego RP, oraz w zakresie uzasadnionym odpowiednim wzbogaceniem wyводу – praktykę orzeczniczą Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej oraz Europejskiego Urzędu Patentowego. Uwzględniono także wypowiedzi przedstawicieli doktryny – w szczególności poglądy innych komentatorów prawa własności przemysłowej. W komentarzu odniesiono się do wielu problemów dotychczas nieomawianych w piśmiennictwie. Oprócz typowej i właściwej dla komentarzy „warstwy odwórczej”, prezentującej kompletne *acquis* judykatury i doktryny, Autorzy w komentarzach do przepisów rozważają różne hipotetyczne przypadki ich zastosowania, które albo mogą zdarzyć się w praktyce, albo też praktyka może przynieść sytuacje do nich podobne, dzięki czemu zastosowanie znajdzie zawarty tam wywód prawniczy. Zamierzeniem Autorów było nie tylko wyjaśnienie znaczenia poszczególnych przepisów prawa własności przemysłowej oraz istniejącej i utrwalonej praktyki ich stosowania, lecz również odkrycie potencjału interpretacyjnego, kryjącego się w tych przepisach, a istotnego przy rozstrzygnięciu trudnych i złożonych problemów.

Po trzecie, komentarz został opracowany przy rygorystycznym zachowaniu leżących u jego podstaw założeń strukturalnych, co pozwoliło nie tylko na klarowne przedstawienie treści, lecz czyni z niego bardzo użyteczny i łatwy do wykorzystania w praktyce instrument. Co do zasady, komentarze do każdego przepisu składają się z płaszczyzny orientacyjnej, płaszczyzny standardowej oraz płaszczyzny szczegółowej. Płaszczyzna orientacyjna prezentuje znaczenie przepisu i podstawowe problemy co do zakresu jego regulacji lub interpretacji – stanowi bardzo krótki, orientacyjny komentarz pozwalający na wstępną ocenę, czy dla rozstrzygnięcia konkretnego problemu ten przepis ma znaczenie. Płaszczyzna standardowa zawiera komentarz właściwy. Została ona podzielona na punkty dotyczące poszczególnych problemów, dzięki czemu „blok tekstu” nigdy nie jest zbyt długi, a raczej krótki i przejrzysty. Dzięki dodaniu do komentarzy do poszczególnych przepisów spisowi treści łatwo i szybko można dorzeć do ważnych dla rozstrzygnięcia poszczególnych problemów fragmentów komentarza. Wreszcie płaszczyzna szczegółowa zawiera informacje dodatkowe, często powołanie głosów doktryny, poglądów mniejszościowych, orzecznictwa, czy też istotne dla komentowanych przepisów wątki historycznoprawne oraz prawnoporównawcze.

Połączenie wskazanych cech komentarza, w nadziei Autorów, pozwala na osiągnięcie podwójnego skutku oczekiwanego od każdego komentarza. Z jednej strony, obszerne opracowania starają się ogarnąć całość trudnej materii, aby jak najrzadziej pozostawiać Czytelnika bez odpowiedzi na jego problem lub chociaż bez żadnej wskazówki co do kierunku, w jakim ma być rozwiązany (stąd komentarze do poszczególnych przepisów bywają obszerne). Z drugiej strony, struktura komentarza, uporządkowanie materii oraz instrumenty ułatwiające pracę z nim, jak spisy treści i pogrubienia słów (zwrotów, zdań) kluczowych, pozwalają na łatwe korzystanie z komentarza i szybkie odnajdywanie interesujących fragmentów.

Komentarz jest dziełem zespołu Autorów, którzy w większości łączą pracę naukową, pracując w różnych ośrodkach akademickich, z praktyką, będąc sędziami, adwokatami, radcami

prawnymi lub rzecznikami patentowymi. Szczególnie wartościowy jest udział w gronie autorskim Prezes Urzędu Patentowego, a także Ekspertów pracujących wiele lat na różnych stanowiskach w Urzędzie Patentowym. Unikalne połączenie gruntownej wiedzy teoretycznej z dostrzeganiem potrzeb praktyki i praktycznych aspektów stosowania prawa, z różnych zresztą perspektyw, wpłynęło na jakość przygotowanych przez nich komentarzy, które starają się odpowiadać zarówno oczekiwaniom akademików, jak i praktyków.

Choć komentarz jest dziełem zbiorowym, to nie jest dziełem wspólnym. Oznacza to, że każdy Autor przedstawia wyłącznie własne stanowisko co do prezentowanych treści.

Specjalne podziękowania należą się Wydawnictwu C.H. Beck za inspirację do podjęcia prac nad nową i unikatową na polskim rynku serią wydawniczą Komentarzy Prawa Prywatnego (w ramach której ukazuje się ten komentarz), wytrwałą i wszechstronną pomoc w trakcie pracy i trud włożony przez Redaktorów Wydawnictwa zaangażowanych w przygotowanie tego dzieła, a zwłaszcza niezastąpionej Pani Redaktor *Joanny Ziemieckiej*.

Oddając Czytelnikom niniejszy komentarz mamy nadzieję, że okaże się on dla nich użyteczny tak na potrzeby dociekań naukowych, jak i stosowania prawa w praktyce, rozstrzygnięcia zwłaszcza trudnych i złożonych problemów jurydycznych.

Komentarz uwzględnił stan prawny na dzień 28.9.2021 oraz stan literatury i judykatury na 16.8.2021 r.

Konrad Osajda

WSTĘP REDAKTORA NAUKOWEGO TOMU VIIIA

Opublikowany w serii „Komentarze Prawa Prywatnego” tom VIII zatytułowany „Prawo własności przemysłowej. Komentarz” został podzielony, ze względu na obszerność publikacji, na dwie części – tom VIIIA i tom VIIIB. Obydwie części tomu VIII stanowią łącznie całość merytoryczną, obejmującą nie tylko omówienie przepisów ustawy – Prawo własności przemysłowej, ale także przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dotyczących postępowania odrębnego w sprawach własności intelektualnej z naciskiem na ochronę własności przemysłowej (w tomie VIIIB). W publikacji została zrealizowana koncepcja kompleksowego zaprezentowania problematyki ochrony własności przemysłowej, z uwzględnieniem zagadnień materialnoprawnych, zagadnień dotyczących postępowań administracyjnych przed Urzędem Patentowym RP (w zakresie unormowanym w ustawie – Prawo własności przemysłowej) oraz istotnych dla ochrony własności przemysłowej zagadnień z zakresu postępowania cywilnego.

Tom VIIIA, oddany do rąk Czytelników, zawiera merytoryczne Wprowadzenie oraz komentarze do przepisów ustawy – Prawo własności przemysłowej od art. 1 do art. 119.

Uwagi do przepisów ogólnych zawartych w Tytule I komentowanej ustawy dotyczą zagadnień takich jak: zakres przedmiotowy ustawy, relacja do innych aktów prawnych, omówienie pojęć zawartych w tzw. słowniku ustawowym, problematyka uzyskiwania ochrony skutecznej w RP na podstawie umów międzynarodowych i przepisów prawa unijnego, sytuacja osób zagranicznych w RP w zakresie ochrony własności przemysłowej oraz prawa twórców projektów wynalazczych. Jednocześnie omówienie przepisów ogólnych stworzyło okazję do poruszenia podstawowych zagadnień horyzontalnych dla dziedziny własności przemysłowej, takich jak konstrukcja prawna dóbr własności przemysłowej i praw wyłącznych do tych dóbr, znaczenie zasady terytorialności praw własności przemysłowej oraz zagadnienie kumulacji i kolizji ochrony dóbr własności przemysłowej na podstawie różnych reżimów szeroko rozumianej własności intelektualnej, a także prawa zwalczania nieuczciwej konkurencji.

W zakresie zagadnień wspólnych odnoszących się do grupy dóbr wyodrębnionej w Tytule II komentowanej ustawy, tj. wynalazków, wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych, szczególnie pogłębione i obszerne jest omówienie problematyki prawa do uzyskania patentu (i innych praw do uzyskania praw wyłącznych), pojęcie twórczości i współtwórczości, charakter praw do uzyskania praw wyłącznych oraz sposoby ich pierwotnego i pochodnego nabycia. Na uwagę zasługuje także omówienie unormowań odnoszących się do pierwszeństwa do uzyskania praw wyłącznych oraz wynagrodzenia twórców za korzystanie przez przedsiębiorców z wynalazków, wzorów użytkowych i wzorów przemysłowych.

W komentarzach do przepisów prawa patentowego materialnego wnikliwie omówione zostały zagadnienia zdolności patentowej wynalazku, ochrony wynalazków tajnych, treści i ograniczeń patentu, nadużycia patentu, wyczerpania patentu, umów przenoszących patent i umów licencyjnych, wspólności patentu, sytuacji prawnej użytkownicy uprzednich i późniejszych wynalazku, instytucji licencji przymusowej, trybów ustania patentu, instytucji ograniczenia patentu przez zmianę zastrzeżeń patentowych (stanowiącej *novum* w prawie krajowym) oraz wyspecjalizowane zagadnienie, jakim jest ochrona wynalazków biotechnologicznych. Omówione zostały także przepisy dotyczące dodatkowych praw ochronnych na środki lecznicze i środki ochrony roślin w ścisłym nawiązaniu do mającej zasadnicze, w tym zakresie, znaczenie regulacji, zawartej w stosownych rozporządzeniach unijnych.

Pogłębionej analizie poddano przepisy dotyczące zgłoszeń patentowych oraz postępowania w sprawie ich rozpatrywania. Analiza tych przepisów jest istotna także z tego powodu, że

Wstęp redaktora naukowego tomu VIIIA

na podstawie wewnątrzustawowych odesłań przepisy dotyczące zgłoszeń innych dóbr własności przemysłowej oraz trybu ich rozpatrywania nakazują – w zróżnicowanym stopniu w zależności od specyfiki danego dobra – odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków.

W zakresie problematyki ochrony wzorów użytkowych szczególną uwagę poświęcono niedawnym zmianom w definicji wzoru użytkowego, które polegały na uchyleniu przesłanki użyteczności wzoru użytkowego, wprowadzeniu zaś przesłanki jego przemysłowej stosowalności oraz na przyjęciu liberalnego rozumienia trwałości wzorów złożonych (wieloelementowych) zapewnionej nie tylko przez fizyczne, ale także funkcjonalne powiązanie ze sobą części o trwałej postaci.

Ochrona wzornictwa przemysłowego jest dziedziną, której znaczenie praktyczne nieustannie wzrasta. W ramach omówienia przepisów dotyczących tej kategorii dóbr szczególna uwaga poświęcona została pojęciu wytworu, którego postacią jest wzór przemysłowy, a także przesłankom nowości i indywidualnego charakteru wzoru przemysłowego. Wnikliwej analizie poddano także przepisy dotyczące treści prawa z rejestracji wzoru przemysłowego i jego ograniczeń, a także zagadnienia ustania prawa z rejestracji, a w szczególności zagadnienie zakresu odpowiedniego stosowania do unieważnienia prawa z rejestracji przepisów o unieważnieniu patentu. Omówione zostały także przepisy dotyczące uzyskiwania ochrony międzynarodowych wzorów przemysłowych na terytorium RP.

Publikacja ma charakter naukowy. Zawiera wiele pogłębionych rozważań natury teoretyczno-prawnej, dotyczących w szczególności ujęcia poszczególnych dóbr niematerialnych, objętych zakresem unormowań zawartych w art. 1–119 ustawy – Prawo własności przemysłowej oraz charakterystyki praw dotyczących tych dóbr – zarówno praw wyłącznych, udzielanych przez Urząd Patentowy RP, jak i innych praw (m.in. prawa do uzyskania patentu, pierwszeństwa uprzedniego, praw użytkaczy uprzednich i późniejszych, praw licencjodawców).

Naukowy charakter komentarza nie przekreśla zarazem jego znaczenia praktycznego. Szczególnie doniosły dla realizacji tego celu jest udział autorski w tomie VIIIA ekspertów Urzędu Patentowego RP, którzy opracowali cenne komentarze do przepisów z zakresu procedury administracyjnej.

Warszawa, 15 września 2021 r.

Lukasz Żelechowski

[Przejdź do księgarni →](#)